

AR IP ADRESAS YRA ASMENS DUOMENYS?

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) sulaukia kreipimūsi, prašant paaiškinti, ar interneto protokolo adresas (toliau - IP adresas) yra asmens duomenys pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą (Žin., 1996, Nr. 63-1479; 2008, Nr. 22-804) (toliau – ADTAĮ).

IP adresas tai unikalus numeris, identifikuojantis prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo įrenginį, pvz., prie interneto besijungiantį kompiuterį. Gali būti paskiriami nuolatinis (statinis) arba kintamasis (dinaminis) IP adresai. Jungiantis prie interneto, nuolatinis IP adresas lieka toks pats. Kintamasis IP adresas yra laikinas, kadangi DHCP (angl. *Dynamic Host Configuration Protocol*) serveris kompiuteriui priskiria vis kitą IP adresą, atsitiktinai parinktą iš serverio turimų ir priskyrimo momentu esančių laisvų IP adresų. IP adresas pagal ADTAĮ 2 straipsnio 1 dalį daugeliu atvejų bus laikomas asmens duomenimis, t. y. informacija, susijusia su fiziniu asmeniu – duomenų subjektu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta.

Nuolatinis IP adresas yra susietas su konkrečiu vartotojo prisijungimo įrenginiu. Nors tas pats kintamasis IP adresas gali būti suteikiamas skirtingiems vartotojo prisijungimo įrenginiams, tačiau interneto paslaugų teikėjai ir vietos tinklų valdytojai, pasitelkę turimas priemones, dažniausiai gali nustatyti interneto naudotojų, kuriems jie suteikė IP adresus, tapatybę, nes jie paprastai registruoja prisijungimo datą, laiką, trukmę ir kintamąjį IP adresą, suteiktą naudotojo kompiuteriui. Tą patį galima pasakyti ir apie interneto paslaugų teikėjus, saugančius įrašus HTTP serveriuose. Minėtais atvejais kintamasis IP adresas būtų pripažįstamas asmens duomenimis.

Pavyzdys:

Interneto prieigą suteikianti mokymosi įstaiga fiksuoja internetu besinaudojančių asmenų studento pažymėjimo numerį, laiką, kada yra naudojamas internetu, ir IP adresą. Tokiu atveju IP adresas yra laikomas asmens duomenimis.

Yra retų atvejų, kai pagal IP adresą dėl naudojamos programinės įrangos ar organizacinių priemonių nėra galimybės nustatyti, iš kokio kompiuterio buvo naudotasi internetu, arba nėra galimybės nustatyti konkretaus asmens, kuris naudojosi kompiuteriu. Tokiais atvejais IP adresas nebūtų pripažįstamas asmens duomenimis.

Pavyzdžiai:

Prie įmonės X interneto puslapio jungiasi vartotojas, savo tikrąjį IP adresą maskuodamas programine įranga, ir iš kitų vartotojo paliktų pėdsakų (naršymo istorijos, registravimosi metu pateiktų įrašų ir kt.) negalima tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti asmens tapatybės.

Interneto kavinės suteikiamos interneto prieigos vartotojas nėra fiksuojamas naudojimosi kompiuteriu žurnale ir iš kitų vartotojo paliktų pėdsakų (naršymo istorijos, registravimosi interneto puslapiuose ir kt.) negalima tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti asmens tapatybės.

Tačiau kai nėra aišku, ar konkretų IP adresą galima susieti su duomenų subjektu, duomenų valdytojai IP adresą ir su juo susijusius duomenis vis tiek tvarko kaip informaciją, susijusią su IP adresais, pagal kuriuos galima identifikuoti asmenį. Taigi išskyrus atvejus, kai duomenų valdytojai

gali visapusiškai užtikrinti, kad IP adreso negalima susieti su tam tikru naudotoju, saugumo sumetimais IP adresas turi būti tvarkomas kaip asmens duomenys.

Pavyzdžiai:

Interneto paslaugų tiekėjas tvarko IP adresą, priskirtą interneto kavinės kompiuteriui, kuriuo besinaudojantys asmenys nėra registruojami. Interneto paslaugų tiekėjas dažniausiai negali pasakyti, ar laikui bėgant bus galima aiškiai identifikuoti, kas konkrečiai naudojosi kompiuteriu. Saugumo sumetimais IP adresas turi būti tvarkomas kaip asmens duomenys, išskyrus atvejus, kai interneto paslaugų tiekėjas gali užtikrinti, kad IP adreso negalima susieti su konkrečiu asmeniu.

Prie įmonės X interneto puslapio jungiasi vartotojas, savo tikrąjį IP adresą maskuodamas programine įranga. Nėra aišku, ar tokiu atveju yra galimybė nustatyti kompiuterio, iš kurio buvo kreiptasi į įmonės X interneto puslapį, tikrąjį IP adresą ir susieti jį su konkrečiu asmeniu. IP adresas turi būti tvarkomas kaip asmens duomenys, išskyrus atvejus, kai įmonė X gali užtikrinti, kad IP adreso negalima susieti su konkrečiu asmeniu.

Kokias anonimiškumą užtikrinančias technines priemones pasirinkti, turėtų nuspręsti duomenų valdytojas, įvertinęs savo ir galimai kitų duomenų valdytojų turimą informaciją apie duomenų subjektą.